

Sygn. akt: III AUa 324/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Janina Kacprzak

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSA Jacek Zajączkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Sztuka

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Łodzi

sprawy **Z. G. (1)**

przeciwko **Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł.**

o waloryzację świadczenia,

na skutek apelacji Z. G. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 16 grudnia 2013 r., sygn. akt: VIII U 5955/13,

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od Z. G. (1) na rzecz Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

III AUa 324/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 września 2013r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. odmówił Z. G. (1) wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji waloryzacyjnych wydanych po dniu 1 lipca 2004r.

W odwołaniu od tej decyzji Z. G. (1) wniósł o jej uchylenie/unieważnienie w związku z naruszeniem praw materialnych, stwierdzenie nieważności decyzji waloryzacyjnych wydanych po 1 lipca 2004r., zobligowanie organu do wydania nowych decyzji pozbawionych wad prawnych. Odwołujący zarzucił, że wadliwą prawnie czynnością jest wskazywanie stronie drogi odwoławczej od decyzji do sądu powszechnego.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2013r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie, orzekając jednocześnie o kosztach zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił, że Z. G. (1) uzyskał prawo do emerytury żołnierza zawodowego od 1 lutego 1992r. decyzją (...) o przyznaniu prawa do emerytury wojskowej.

W sprawie VIII U 3226/08 Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 26 maja 2009r. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. dotyczącej waloryzacji pobieranego świadczenia, a Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 20 listopada 2009r. oddalił apelację ubezpieczonego.

W sprawie VIII U 1107/09 wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2009r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie Z. G. (2). Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z dnia 24 listopada 2009r. oddalił apelację wnioskodawcy oraz zasądził zwrot kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł..

Decyzją z dnia 1 marca 2010r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacyjnego 104,6%. Wnioskodawca złożył odwołanie. Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2011r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie 734/10 oddalił odwołanie. Sąd Apelacyjny w sprawie III AUa 482/11 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. W wyniku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w łodzi w sprawie VIII U 33/12 wyrokiem z dnia 2 marca 2012r. oddalił odwołanie.

Decyzją z dnia 1 marca 2011r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego Ł. ustalił wysokość emerytury wnioskodawcy od dnia 1 marca 2011r. przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji 103,10%. W dniu 7 kwietnia 2011r. wnioskodawca złożył odwołanie od wskazanej decyzji. Wyrokiem w sprawie VIII U 571/11 Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

We wniosku z dnia 3 lutego 2011r. Z. G. (1) wniósł o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. wydanych po dniu 1 lipca 2004r. Decyzją z dnia 16 czerwca 2011r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. odmówił stwierdzenia nieważności tych decyzji waloryzacyjnych. W dniu 26 lipca 2011r. wnioskodawca złożył odwołanie od tej decyzji. Na wniosek skarżącego Sąd Okręgowy w Łodzi przekazał sprawę VIIIU 1303/11 Sądowi Okręgowemu w Sieradzu, który postanowieniem z dnia 16 lutego 2012r. w sprawie IV U 42/12 umorzył postępowanie w sprawie z uwagi na cofnięcie odwołania.

W dniu 3 września 2013r. Z. G. (1) złożył wniosek o unieważnienie/uchylenie wadliwych prawnie decyzji waloryzacyjnych [(...)] wydanych przez organ po 1 lipca 2004r. i ponowne wydanie decyzji pozbawionych wad prawnych.

Decyzją z dnia 19 września 2013r. Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. odmówił Z. G. (1) wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji waloryzacyjnych wydanych po dniu 1 lipca 2004r.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie Z. G. (1) nie jest zasadne. W ocenie Sądu, analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie wykazała wyraźnej i oczywistej sprzeczności rozstrzygnięć organu rentowego z treścią prawa. Nie wystąpiły przewidziane w Kodeksie postępowania administracyjnego przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji. Tym samym odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W apelacji ubezpieczony zaskarżył ww. wyrok w całości, zarzucając mu:

1. naruszenie prawa procesowego z uwagi na:

a. nieważność postępowania z braku jurysdykcji sądu ubezpieczeń społecznych; mając na względzie przedmiot i istotę sporu - przedmiotowa sprawa, jako proces administracyjny i czynności nie są świadczeniem z zakresu ubezpieczeń społecznych lecz jest czynnością administracyjną na okoliczność zgodności wykonania jej w zgodzie z ustawą podlegająca nadzorowi i kontroli sądu administracyjnego w zakresie zgodności wykonania jej z prawem w świetle zaskarżonej decyzji administracyjnej,

b. nieważność postępowania z braku ustawowych pełnomocnictw dla pozwanego - pozwany reprezentowany przez pełnomocnika nie posiada zdolności procesowej i sądowej;

2. naruszenie prawa materialnego poprzez: a. odmowę i nierozpoznanie istoty sporu, b. odmowę przeprowadzenia postępowania dowodnego;

3. wydanie orzeczenia sądowego niezgodnego z prawem, gdyż zawierające rozstrzygnięcie wyraźnie sprzeczne z przepisami prawa, których interpretacja, zastosowanie lub niezastosowanie nie powinny sprawiać istotnych trudności na gruncie powszechnie obowiązujących zasad wykładni lub stosowania prawa;

4. naruszenie podstawowych zasad porządku prawnego dotyczącego art. 6 oraz art. 31 wojskowej ustawy emerytalnej właściwych (dalej: w.u.e.) przyznawania i waloryzowania świadczenia emerytalnego żołnierza zawodowego w zakresie prawa słusznie nabytego oraz praw obywatela do sprawiedliwego procesu (art. 6 Konwencji Praw Człowieka), jak również art. 14 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (zakaz dyskryminacji), art. 1 Protokołu nr (...) do Konwencji (ochrona własności), art. 41 Karty Praw Podstawowych (prawo do dobrej administracji);

5. usankcjonowanie przez Sąd orzekający proceduru omijania przepisów ustawy przez wojskowy organ emerytalny (in fraudem legis).

Wskazują na wyżej wymienione podstawy apelacji ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji - w oparciu o wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r. (sygn. akt: I BP 10/06) - z jednoczesnym wyłączeniem Sędziego, który orzekał w zaskarżonej sprawie w związku z rażącym naruszeniem procedur; albo o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości - i uznając własną niewłaściwość sądu - przekazanie sprawy do rozpatrzenia przez właściwy merytorycznie sąd administracyjny.

Ponadto apelujący wniósł o skierowanie pytania prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy - art. 390 § 1 k.p.c. - „czy zmiany wprowadzone do ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin (Dz. U. z 1994 r., nr 10, poz. 36) - od daty jej prowadzenia do daty rozstrzygnięcia - mają zastosowanie do tych byłych żołnierzy zawodowych, którzy nabyli uprawnienia i przeszli na świadczenia pod rządami tejże ustawy, w tym zmiana brzmienia art. 6 wojskowej ustawy emerytalnej obowiązująca od 2004 roku.

Apelujący wniósł również o zwolnienie go z kosztów sądowych i opłat na zasadach art. 96 ust. 1 pkt 4, art. 100 ust.1, art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna albowiem wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu.

Decyzja Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w Ł. z 19 września 2013r., która została poddana pod osąd w postępowaniu przed Sądem I instancji jest decyzją odmawiającą skarżącemu wszczęcia postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji waloryzacyjnych organu rentowego wydanych po dniu 1 lipca 2004r. Wskazać jednak należy, że mimo iż odwołujący sformułował wnioski odwołania o stwierdzenie nieważności decyzji, to w istocie wnosił o waloryzację pobieranej od 1 lutego 1992r. emerytury według stanu prawnego obowiązującego przed 1 stycznia 1999r.

Takie stanowisko ubezpieczonego nie znajduje uzasadnienia w stanie prawnym obowiązującym od 1 stycznia 1999r., albowiem po tej dacie waloryzacja świadczeń rentowych emerytów wojskowych następuje na podstawie przepisów ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Względem ubezpieczonego ma zastosowanie przepis art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1999r. Pogląd przeciwny nie ma uzasadnienia ani w treści art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy o FUS, ani też w koncepcji ochrony praw nabytych. Nie ma również podstaw do skierowania pytania prawnego do Sądu Najwyższego w kwestii stosowania art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin w brzmieniu nadanym przez art. 159 ustawy o FUS. Kwestia zgodności z Konstytucją

art. 6 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1999r., została rozstrzygnięta w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 grudnia 1999r. sygn. akt K 4/99.

Zupełnie bezpodstawny jest zarzut apelacji o braku jurysdykcji sądu ubezpieczeń społecznych do rozpoznania przedmiotowej sprawy w sytuacji, gdy ubezpieczony sam wniósł odwołanie do sądu powszechnego, a zgodnie z - przytoczoną zresztą przez Sąd I instancji, uchwałą składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2011r. I UZP 3/10, stanowiącą zasadę prawną, odwołanie od decyzji organu rentowego w przedmiocie stwierdzenia jej nieważności przysługuje do właściwego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Podsumowując, zarzuty podnoszone przez apelującego nie znajdują potwierdzenia, zaś sam wyrok Sądu Okręgowego uznać należy za prawidłowy. Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 358 k.p.c. apelację oddalił.

Zgodnie z art. 36 ustawy z 10 grudnia 1993r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin w sprawach świadczeń przewidzianych w ustawie osoby zainteresowane i organy emerytalne są zwolnione od wszelkich opłat. Użyty w cyt. wyżej ustawie zwrot "wszelkich opłat" nie dotyczy jednak zwolnienia od zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W myśl art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony

(koszty procesu). Przez koszty procesu należy zaś rozumieć: - koszty sądowe, a więc opłaty sądowe oraz podlegające zwrotowi wydatki sądowe,

- koszty strony występującej osobiście lub przez pełnomocnika nie będącego adwokatem lub radcą prawnym,

- koszty zastępstwa procesowego strony przez adwokata lubo radcę prawnego.

Wobec powyższego o kosztach zastępstwa procesowego w drugiej instancji Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 461).